

L'ANNÉE PHILOLOGIQUE. Bibliographie critique et analytique de l'antiquité gréco-latine, fondée par J. Marouzeau, publiée par Juliette Ernst et par T. Robert S. Broughton, avec la collaboration de Marianne Duvoisin, Pierre Langlois, Ingrid Herb et Will W. de Grummond. Tome XXXVIII. Bibliographie de l'année 1967 et complément d'années antérieures. Paris, „Les Belles Lettres”, 1969, 768 p. in 16°.

Regularitatea apariției fiind una din condițiile pe care trebuie să le îndeplinească orice periodic — mai ales de bibliografie —, se poate spune că punctualitatea cu care se succed volumele *Ănului filologic* e cu adevărat exemplară. E o trăsătură a acestei publicații pe care am mai relevat-o, dar care nu poate fi lăudată de ajuns într-o vreme cînd tipăriturile științifice privitoare la antichitate sporesc vertiginos și cînd efortul de a domina această copleșitoare masă de materiale întîmpină nu o dată greutăți neprevăzute. Nu e excesiv să se amintească, în această ordine de idei, întîrzierile pricinuite atîtor publicații franceze de tulburările din vara 1968, care au dus la închiderea bibliotecilor celor mai bine utilizate din Paris și din alte centre universitare, dar pe care colaboratoarele Juliettei Ernst au știut să le evite, lucrînd o vreme în afara hotarelor Franței.

Dincolo de asemenea dificultăți, evitabile și trecătoare, rămînea totuși anevoința înregistrării unei producții în continuă creștere, ca să nu mai vorbesc de sacrificiile cerute de tipărirea unui atît de uriaș număr de fișe. Din acest punct de vedere, volumul a cărui apariție o semnalează marchează o reacție hotărîtă, în sensul întreruperii totale sau a unei reduceri simțitoare a înregistrărilor din unele domenii de margine ale antichității clasice. Începînd din 1967, contribuțiile referitoare la editarea și exegeza celor două Testamente (pentru care se editează, la Roma, o bibliografie specială : *Elenchus bibliographicus Biblicus*) se vor menționa în mai mică măsură în *Anul filologic*. Publicațiile privind evul mediu occidental și bizantin, *mai noi decît anul 800*, nu vor mai fi de loc înregistrate. În sîrșit, în studiile tot mai numeroase închinat_e Renașterii și Umanismului se va opera o selecție cu atît mai îndreptățită cu cît, de la o vreme, se publică la Geneva o bibliografie anume, sub auspiciile Federației internaționale a Societăților și Institutelor consacrate istoriei Renașterii.

Din măsurile de restructurare a economiei volumelor amintesc înlocuirea secțiunii altădată intitulată „Archéologie non classique”, prea cuprinzătoare și dispartată, prin rubrica „Archéologie préclassique et périphérique”, împărțită pe regiuni și prevăzută cu subtitluri lămuritoare.

Schimbarea anunțată în alcătuirea echipei redacționale va deveni efectivă cu volumul XXXIX : locul profesorului T. Robert S. Broughton, ca director al ramurii americane a redacției, va fi luat de profesorul George Kennedy de la aceeași universitate (North Carolina, Chapel Hill, U.S.A.). Celelalte acorduri privitoare la împărțirea muncii și fixarea răspunderilor rămîn mai departe în vigoare.

D. M. Pippidi